

Samenwerken in het voortgezet onderwijs

Samenvatting jaarverslag 2018

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam - Diemen

Samenwerken in het voortgezet onderwijs

Samenvatting jaarverslag 2018

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam - Diemen

Samen gewerkt, samen geleerd

Een heel jaar samen werken en samen leren, zoals de titel van ons jaarplan 2018 was, is goed gelukt. 2018 was een jaar met sleutelmomenten. Het bureau van het Samenwerkingsverband verhuisde. Dit leverde een belangrijke bijdrage aan de organisatieontwikkeling: er is nu een representatieve landingsplek voor het Amsterdamse onderwijs die uitstraalt wat we zijn: samenwerkers, met een naar buiten gerichte blik. Iedereen is welkom bij ons. En wat ontvingen we veel mensen: ouders, kinderen, collega's, de inspectie, de wethouders van Amsterdam. We organiseerden grote bijeenkomsten om een start te maken met het nieuwe ondersteuningsplan, om de innovatiebeweging op gang te helpen, en we hadden diverse kleine bijeenkomsten, de zogenoemde *small talks*, en masterclasses. Ook het 'gewone' overleg met zorgcoördinatoren, directeuren, leden en bestuur en hun aanwezigheid op onze vloer geven een goede *vibe*. Door al deze activiteiten maakten we ook nog eens een goed begin met de ontwikkeling van een actieve netwerkorganisatie. Ja, we werkten samen.

Als bureau kregen we onze werkprocessen en zakelijke relaties met onze partners op orde. We evalueerden het ondersteuningsplan – ja, we leerden – en zijn we aan de slag gegaan met het nieuwe ondersteuningsplan. Hierbij luisteren we naar iedereen, en wegen we in alle openheid de belangen af. Een nieuw ondersteuningsplan kan niet zonder missie. Eindelijk hebben we 'ons verhaal', dat houvast geeft aan de strategie om het ondersteuningsplan ten uitvoer te brengen.

We zetten de kwaliteitszorg in de steigers door de kwaliteitsagenda uit te voeren die de leden in 2017 hadden opgesteld. De nadruk van het kwaliteitsbeleid ligt op de dagelijkse onderwijspraktijk: onderwijsprofessionals moeten daar steeds kiezen wat in een bepaalde situatie goed is voor een leerling.

En ondertussen werkten we keihard, met elkaar, voor de leerlingen. Consulenten hielpen de scholen, niet-schoolgaande leerlingen vonden weer een goede onderwijsplek, we gaven toelaatbaarheidsadviezen af, kenniskringen kwamen bijeen, leerlingen stapten over van het basis- naar het voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar het mbo, en juist de kwetsbare leerlingen hadden we hierbij goed in het vizier. De ontwikkelingen op het gebied van loopbaanoriëntatie en -begeleiding namen een grote vlucht.

Het enthousiasme en de betrokkenheid van iedereen bij het Samenwerkingsverband zijn groot en de resultaten zijn daardoor om over naar huis te schrijven. In deze samenvatting van het jaarverslag leest u een aantal belangrijke resultaten. U kunt het volledige jaarverslag opvragen door een mail te sturen naar info@swvadam.nl.

Namens het bestuur,

Ariëlle de Ruijter
directeur-bestuurder

Ondersteuningsplan en Ondersteuningsplanraad

Evaluatie ondersteuningsplan

Elk samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs stelt een ondersteuningsplan vast voor de maximale duur van vier jaar.

In dit plan staan onder meer:

- hoe we het samenhangend geheel van voorzieningen organiseren;
- de afspraken over verdeling, besteding en toewijzing van middelen voor extra ondersteuning;
- de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en de bekostiging daarvan.

We hebben een ondersteuningsplan met een meerjarenbegroting opgesteld voor de schooljaren 2014-2015 tot en met 2017-2018.

Bevindingen en aanbevelingen

Het omvangrijke verslag van de evaluatie bevat een breed scala aan bevindingen en aanbevelingen. Een kort overzicht.

- De scholen hebben de afgelopen jaren verbeteringen doorgevoerd bij de basisondersteuning, de extra ondersteuning en de interne ondersteuningsstructuur in de scholen.
- Binnen het Samenwerkingsverband ontstaat steeds meer een samenhangend netwerk van voorzieningen. Scholen zijn bezig met de doorontwikkeling van hun ondersteuningsaanbod en -aanpak. Doel is om aan alle ondersteuningsbehoeften van leerlingen te voldoen.
- De evaluatie doet concrete aanbevelingen voor het nieuwe ondersteuningsplan, zoals het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.
- De evaluatie doet aanbevelingen voor de *governance* van het Samenwerkingsverband en de verdeling van de financiële middelen voor de basisondersteuning.

De Ondersteuningsplanraad hielp bij het opstellen van de evaluatie en het nieuwe Ondersteuningsplan 2019-2023.

Benieuwd naar het evaluatieverslag? U kunt het verslag opvragen via info@swvadam.nl.

“Ik wil je langs deze weg bedanken voor je steun. Zonder jou had ik door de bomen het bos niet meer gezien. Het was erg fijn om iemand aan onze kant te hebben, die weet hoe het allemaal in elkaar steekt.” - een ouder

Toezicht Inspectie van het Onderwijs

Volgens planning bezocht de Inspectie van het Onderwijs ons in november 2018 voor het vierjaarlijks onderzoek. De inspectie liet in het gesprek met het bestuur weten tevreden te zijn met de ontwikkelingen van het Samenwerkingsverband en gaf ons een voldoende op de onderdelen bestuur, kwaliteit en financieel beheer. De inspectie bezocht één TOP-klas en gaf die een onvoldoende. Daarnaast vindt de inspectie dat we nog niet aan de wet voldoen wat betreft het onafhankelijk intern toezicht. Er komt een plan van aanpak ter verbetering, waarbij we in 2019 aangeven welke stappen we zetten in de volgens de inspectie benodigde richting. Het verslag van de inspectie verschijnt naar verwachting in het voorjaar van 2019.

MBO-Agenda

Met een subsidie vanuit de MBO-Agenda van de gemeente Amsterdam versterken we loopbaanoriëntatie en -begeleiding in het voortgezet onderwijs en de samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs. De resultaten in 2018:

- Er is een actieve verbinding met de praktijk door de kerngroep (directeuren vmbo en mbo, en de gemeente) en de klankbordgroep (decanen uit het vo).
- De activiteiten voor vmbo-basis en vmbo-kader zijn uitgebreid naar de theoretische leerweg.
- Er is een online kalender met alle activiteiten rond loopbaanoriëntatie en -begeleiding van de scholen voor middelbaar beroepsonderwijs uit Amsterdam en omgeving. De vormgeving is ontwikkeld door studenten van het Mediacollege Amsterdam.
- Een Amsterdamse leergang voor gemeenschappelijke loopbaancoaching van het vmbo en mbo is gestart. Vanwege het grote animo gaan we in 2019 deze leergang herhalen.
- Er waren vier goedbezochte intervisiebijeenkomsten over het gebruik van het plusdocument en de mogelijke voortzetting ervan in het middelbaar beroepsonderwijs.

Het is niet gelukt om een Amsterdamse standaard te laten ondertekenen door alle scholen voor voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs. De scholen hebben wel enkele speerpunten met elkaar benoemd om richting te geven in de stad.

“In de samenwerking heeft het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs grote stappen gemaakt en dat is een succes, we zijn een voorbeeldfunctie in Nederland op het gebied van samenwerking”
- Elvire Biegel, directie voorzitter ROC van Amsterdam College Centrum en portefeuillehouder loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal onderwijs

De Toelatingsadviescommissie heeft 100% van de aanvragen voor een Toelaatbaarheidsverklaring volgens zorgvuldige procedures en binnen de gestelde termijnen behandeld.

“We zijn trots op de interne samenwerking en de goede relaties met onze netwerkpartners.”
- Toelatingsadviescommissie

Innovatie

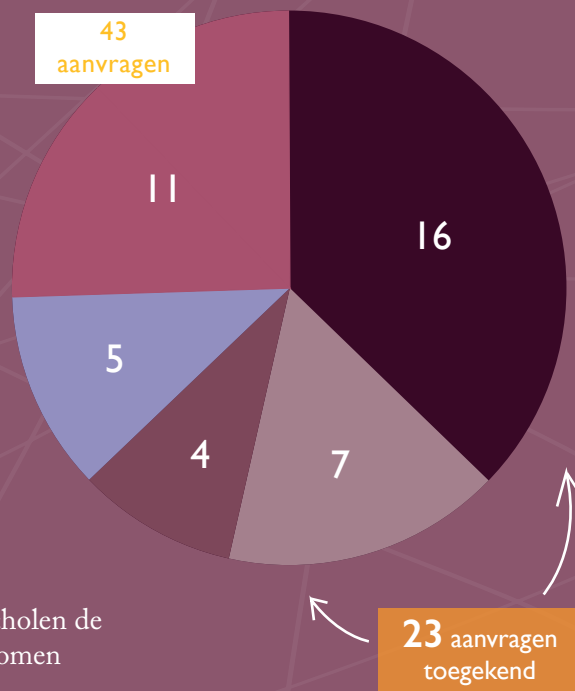
We stellen vanaf 2019 gedurende drie jaar 1 miljoen euro per jaar beschikbaar voor innovatieve trajecten op Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs. We willen hiermee scholen stimuleren om te innoveren in de richting die we in het Samenwerkingsverband hebben afgesproken.

In het najaar van 2018 riep we scholen op om te komen met innovatieve voorstellen ter aanvulling op het aanbod of verbetering daarvan, of voor een verhoging van de kwaliteit van het onderwijs. 32 scholen overtroffen onze verwachtingen door te reageren met een grote diversiteit aan aanvragen, die samen goed waren voor 43 innovatieve voorstellen.

De scholen presenteerden met veel enthousiasme hun voorstellen op een inspirerende bijeenkomst. Ze konden met elkaar kennismaken en leren van elkaars plannen. Zo legden ze al tijdens de presentaties de basis om hun initiatieven te bundelen en praktisch samen te werken.

- 16 innovatieprojecten kunnen aan de slag
- 7 innovatieprojecten gaan samen verder¹
- 4 projecten doen een beroep op de landelijke subsidieregeling
- 5 projecten gaan verder met een nieuwe ontwikkelopdracht
- 11 projecten zijn niet toegekend

¹ Deze 7 projecten zijn teruggebracht tot 3 projecten, waarvan de scholen de opdracht hebben gekregen met een gezamenlijk eindresultaat te komen

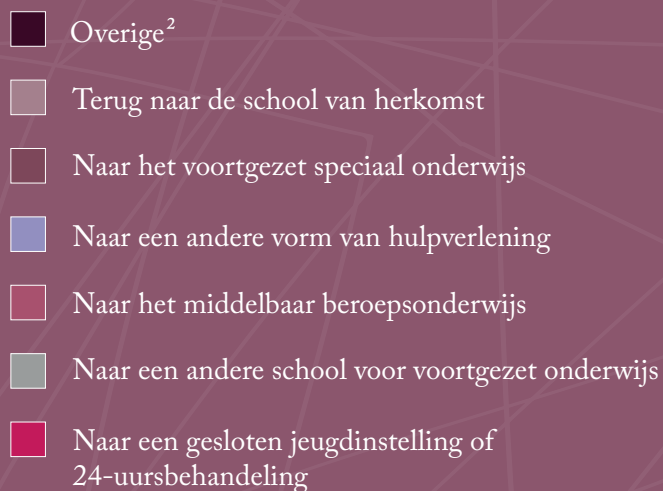
Benieuwd welke voorstellen ondersteuning hebben gekregen? Stuur een mail naar info@swvadam.nl.

Niet-schoolgaande leerlingen

Scholen helpen alle leerlingen die niet naar school gaan om hun schoolloopbaan weer op de rails te krijgen. Hiervoor vragen ze advies bij de consulenten van het Samenwerkingsverband, die daartoe samenwerken met de afdeling Leerplicht van de gemeente Amsterdam. Daarnaast nemen twee consulenten deel aan het Doorbraakoverleg: een stedelijk overleg tussen verschillende instanties, gemeente, jeugdhulp en onderwijs om niet-schoolgaande leerlingen met een complexe problematiek en stagnatie in het proces toch een plek in het onderwijs, of zorg of een leerwerktraject te bieden. Het aantal bekende niet-schoolgaande leerlingen rapporteren we tweemaandelijks aan de Inspectie van het Onderwijs.

Uitstroom

De niet-schoolgaande leerlingen over wie bij het Samenwerkingsverband advies is gevraagd, vervolgen hun (school)loopbaan als volgt:

² maakt gebruik van allerlei voorzieningen, is verhuisd, is achttien geworden, heeft ontheffing gekregen of is een zaak voor de Leerplicht geworden.

Thuiszittersaanpak G4

De vier grote gemeenten (G4) hebben met elkaar een thuiszitterspact gesloten. Elke gemeente heeft dit omgezet in een lokale aanpak. In Amsterdam willen de samenwerkingsverbanden en de gemeente dat niet-schoolgaande jongeren in 2020 binnen drie maanden een passend aanbod van onderwijs of zorg hebben.

Dit waren de speerpunten voor de thuiszittersaanpak in 2018:

- Realiseren van een betrouwbare registratie van verzuim en in- en uitschrijvingen
- Verbeteren van de effectiviteit samenwerkingspartners rond verzuimende leerlingen in pilot Noord
- Onderzoek naar effectiviteit van het doorbraakoverleg en start met vergroten van die effectiviteit
- Onderzoek naar wat ervaringsdeskundigheid voor het programma kan betekenen
- Betrekken van de samenwerkingsverbanden bij de aanvraag voor een vrijstelling artikel 5 sub a

"Ik had wel met iemand willen praten, voordat ik thuis kwam te zitten. Iemand die het al heeft meegemaakt kan goed meedenken over oplossingen." - een leerling

In 2018 heeft wethouder Moorman van Onderwijs een werkbezoek gebracht aan het Samenwerkingsverband in het kader van de thuiszittersaanpak. Ze heeft met onze consultants gesproken over hun werk voor niet-schoolgaande leerlingen. Ook hebben we met haar de nauwe samenwerking besproken met de afdeling Leerplicht van de gemeente.

TOP-trajecten

Het Samenwerkingsverband heeft in schooljaar 2018-2019 de pilot TOP-trajecten gestart, om toe te werken naar één type bovenschoolse voorziening met als uitgangspunt: éérst preventie in de klas.

Een TOP-traject is een kortdurend traject voor leerlingen in het reguliere onderwijs waarin de leerling, ouder(s)/verzorger(s) en school intensief geholpen worden om de leerloopbaan weer op de rails te krijgen binnen het reguliere onderwijs. Het traject start op de eigen school met stevige diagnostiek en specialistische onderwijs- en/of jeugdhulp, óók voor thuis. Een tijdelijke plaatsing in een van de vier TOP-klassen behoort tot de mogelijkheden. De leerling blijft ingeschreven op de eigen school en volgt daar waar mogelijk ook (of zo snel mogelijk weer) zijn lessen. Per 1 september 2018 zijn vier TOP-klassen gestart, in elke windstreek één, verbonden aan het reguliere onderwijs. Elke windstreek heeft nu een team bestaande uit een TOP-klasdocent, een ambulante hulpverlener en een schoolpsycholoog. In Noord is in 2018 een tweede docent gestart. De verwachting is dat dit begin 2019 ook in de andere drie windstreken voor elkaar komt.

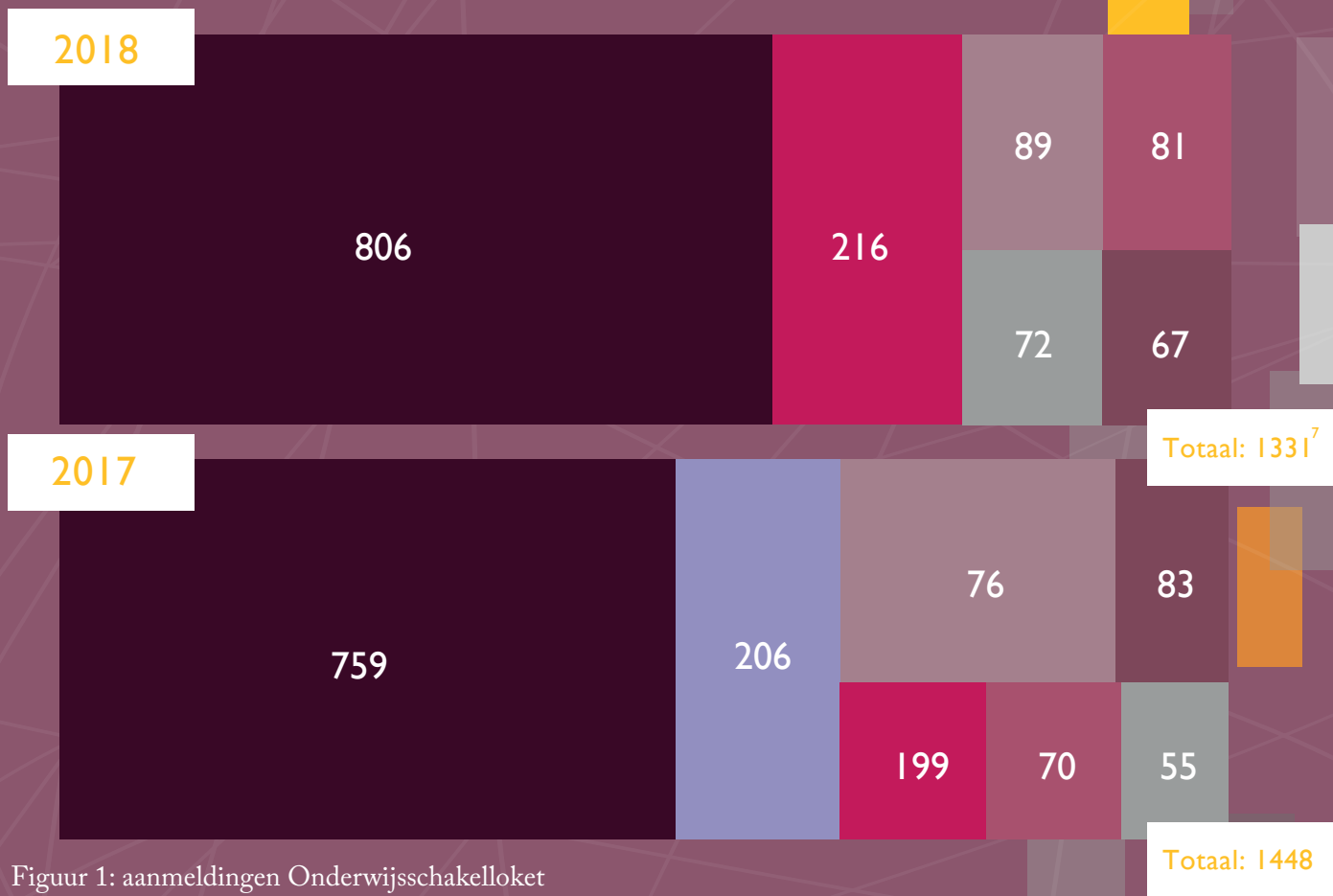
Onderwijsschakelloket

Door de inzet van het Onderwijsschakelloket hebben in 2018 honderden leerlingen een passende plek binnen het onderwijs gevonden. Het loket behandelde zo'n vierhonderd dossiers van thuiszittende leerlingen en aanmeldingen voor een bovenschoolse voorziening of voor inzet van extra middelen. Daarnaast behandelt het loket per jaar meer dan tweeduizend toelaatbaarheidsverklaringen praktijkonderwijs en aanwijzingen leerwegondersteunend onderwijs. Verder was het loket betrokken bij ongeveer honderd leerlingen die de overstap maakten tussen praktijk- en voortgezet onderwijs. Ook begeleidde het loket zestig leerlingen die gebruik hebben moeten maken van de vo-vo-procedure om te wisselen van school.

"Heel erg bedankt voor alles wat je voor mijn zoon hebt gedaan." - een ouder

Cijfers

- TLV-aanvraag VSO, incl. verlengingen
- Bovenschoolse voorzieningen³
- Extra ondersteuning op het VSO⁴
- Consult
- Inzet (middelen) op school⁵
- Overstappen⁶
- Niet-schoolgaande leerlingen/Doorbraakoverleg

Figuur 1: aanmeldingen Onderwijsschakelloket

³ Transferium vmbo, Transferium havo/vwo, Pilot Hogelant, TOP-traject

⁴ School2Care, Purmer College, School2Work

⁵ Inzet (middelen) op school: Bascule VO Team en inzet Huisonderwijs

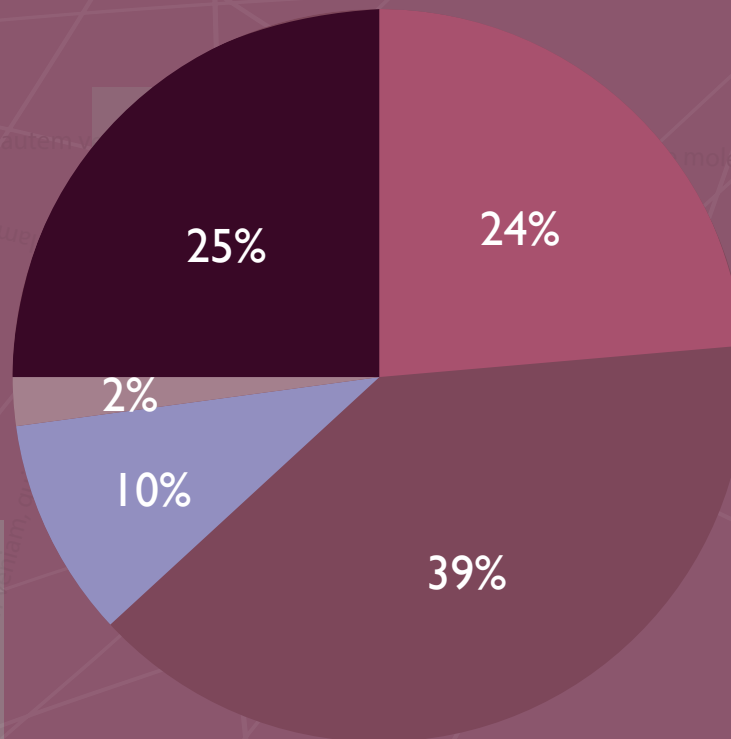
⁶ Verhuisleerling, vo-vo- en po-vo-schoolwisselaars

⁷ Hierin zijn niet meegenomen: consulten geregistreerd in LISA

Analyse verdeling middelen

Het Samenwerkingsverband draagt het merendeel van de middelen af aan het onderwijs.

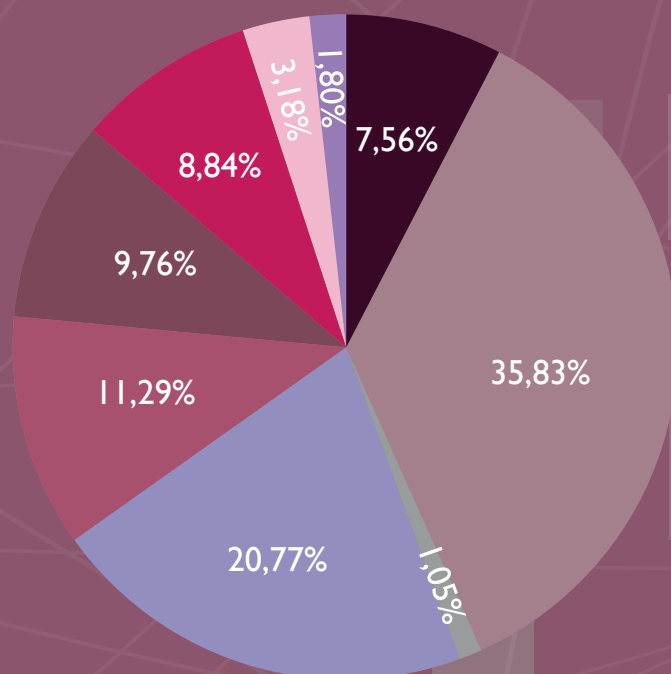
- Programma's ondersteuningsplan
- Management & organisatie
- Afdracht voortgezet speciaal onderwijs, incl. progr. 7 tussentijdse groei voortgezet speciaal onderwijs
- Afdracht praktijk onderwijs
- Afdracht leerwegondersteunend onderwijs

Figuur 2: verdeling middelen per hoofdpост

Ik ben trots op de complimenten van ouders en scholen over hoe we de gesprekken voeren” - Toelatingsadviescommissie

Het Samenwerkingsverband zet meer dan de helft van de middelen voor de uitvoering van het ondersteuningsplan rechtstreeks in op scholen.

Aantal leerlingen	Voorlopige telling 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
VO	41.929	42.276	42.623	42.970	43.317
Lwoo	5.827	5.875	5.923	5.972	6.020
Pro	1.410	1.422	1.433	1.445	1.457
VSO	1.296	1.357	1.367	1.378	1.389

Tabel 4: prognose leerlingaantallen

Bron: Kijkglas en de gemeente Amsterdam, afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek

“Ik vind het belangrijk dat een docent echt naar me luistert en mij probeert te snappen, ook al komt het soms wat ongelukkig mijn mond uit” - een leerling

Benieuwd naar het complete jaarverslag 2018? U kunt het jaarverslag opvragen via info@swvadam.nl.

Bijlmerdreef 1289/2, 1103 TV Amsterdam